

KÜMNES PÜHAPÄEV PÄRAST NELIPÜHA AD 2022

1Pt 4:7–11 (Õp 3:3–8 või 2Aj 1:7–12; Lk 16:1–9)

7 [Aga] kõigi asjade lõpp on lähedal. Olge siis arukad ja kained palveteks.

8 Üle kõige olgu püsiv teie omavaheline armastus, sest «armastus katab kinni pattude hulga».

9 Olge üksteise vastu külalislahked ilma nurisemata!

10 Teenigu igaüks teisi selle andega, mille ta on saanud, nagu Jumala mitmesuguse armu head majapidajad.

11 Kui keegi räägib, siis ta rääkigu nagu Jumala sõnul, kui keegi teenib, siis teenigu nagu selle jõuga, mille Jumal annab, nõnda et Jumal saaks kõigiti austust Jeesuse Kristuse kaudu, kelle päralt on kirkus ja võimus igavesest ajast igavesti! Aamen.

Sissejuhatus

Peetruse esimene kiri on kirjutatud tõenäoliselt Roomas, mida autor ise nimetab Paabeliks (1Pt 5:13), aasta 64 paiku (võib-olla osalt ajendatuna Nero algatatud kristlaste tagakiusamisest). Nii kirja enda järgi (1Pt 1:1) kui kiriku traditsiooni kohaselt on kirja autoriks apostel Peetrus, kes kasutas kirjutajana Silvanust (1Pt 5:12), apostel Pauluse kaastöölisi. Viimane aitab seletada nii seda, et kirjal on sarnasusi mõnede Pauluse kirjakohtadega (vrd nt 1Pt 2:6.8 ja Rm 9:32j ning 1Pt 3:1–7 ja Ef 5:22–28), kui ka kirja head kreeka keelt, mis paljude uuema aja uurijate arvates välistavat Peetruse autorluse.

Peetruse kiri algab Kristuses teostunud lunastuse ning sellel rajaneva päästelootuse rõhutamisega (1Pt 1:3–12), millest tuleneb kristlaste kutsumus ütelda lahti oma varasemast kaduvast eluviisist ning saada kuulekuse lastena pühaks, nagu on püha see, kes on nad kutsunud (1Pt 1:13–2:18). Kristlaste kutsumuse juurde kuulub ka valmisolek kannatada – Kristuse enda eeskujul, kes kannatas omade eest (1Pt 2:19–23; 4:1–19). Tõenäoliselt on see seotud puhkenud tagakiusamisestega nii Roomas kui mujal, ka Väike-Aasias, kus asunud kristlased olid arvatavasti kirja esmased adressaadid.

Kolmandas ja viiendas peatükis (pistelisel mujalgi) annab Peetrus mitmesuguseid juhiseid praktiliseks kristlikuks eluks, nii abielus ja perekonnas kui ühiskonnas üldiselt. Eriiselt pöörab apostel tähelepanu kogudusevanematele (preestritele – *πρεσβύτερος*), keda ta manitseb hoidma nende hoolde usaldatud karja «mitte sunni pärast, vaid vabatahtlikult Jumala meele järgi» (1Pt 5:2), kinnitades neid lootusega, et «kui Ülemkarjane saab avalikuks», siis nad võivad «võtta vastu kirkuse närtsimatu pärja» (1Pt 5:4).

Nii karjased kui kari peavad alanduma Jumala käe alla, et saada Tema poolt ülendatud (1Pt 5:6), ning elama alati kainelt ja valvates, teades, et kurat «käib ringi nagu mõirgav

lõvi, otsides, keda neelata» (1Pt 5:8). Peetrus kutsub oma lugejaid seisma kindlalt usus, teades, et Jumal on see, kes neid, kes üürikest aega kannatavad, parandab, kinnitab, tugevdab ja toetab (1Pt 5:9j).

Niisiis on Peetruse esimese kirja keskseks sõnumiks julgustus ja lootus, millest need, kes on lunastatud mitte hõbeda ega kullaga, vaid Kristuse kui laitmatu ja puhta Talle hindamatult kalli verrega, on kutsutud usus, kuulekuses ja pühaduses elades tunnistust andma. Kristuse kannatused, mille läbi oleme päästetud, on ühtlasi eeskujuks, mille järgimine samuti tunnistab, et tegemist on Tema omadega, sest «neidsamu kannatusi on pandud kogema kogu kristlaskond maailmas» (1Pt 5:9).

Keelelisi märkuseid

Lõpp – τὸ τέλος – sõna τέλος tähendab «lõpp», «lõppeesmärk», ka «otstarve» ning «see, mis tuleb teha/saavutada».¹

Olge...arukad – σωφρονήσατε – sõna σωφρονέω tähendab «selgemõistuslik olema», «arukas olema», «mõistuse juures olema», ka «ennast valitsema/vaos hoidma».²

[Olge] kained – νήψατε – sõna νήφω tähendab «kaine olema», «talitsetud olema».³

Palveteks – εἰς προσευχάς – sõna προσευχή – «palve» – tuleneb verbist προσεύχομαι – «palvetama» –, mis koosneb eessõnast πρὸς – «[kellegi/millegi] poole» – ja verbist εὔχομαι – «paluma», «soovima» – ning mille tähendusvarjundiks on kellelegi palves suunatud olemine või palves kellegi poole hüüdmine.

Püsiv – ἐκτενή – sõna ἐκτενής tuleneb verbist ἐκτείνω – «välja sirutama», «sirutama» – ning tähistab siin innukust, pühendumust, teadlikku ja kindlatahtelist suunatust.⁴

Armastus – ἀγάπην – sõna ἀγάπη – «armastus» – tuleneb verbist ἀγαπάω, mis tähendab «armastama», «[kellelegi] head soovima», ka «[kellegi järele] janunema/õhkama».⁵

Pattude – ἁμαρτιῶν – sõna ἁμαρτία tuleneb verbist ἁμαρτάνω – «mürgist mööda

¹ 1739. aasta Piiblis ja 1989. aasta Uues Testamendis: «ots».

² 1968. aasta piiblitõlkes: «olge...mõistlikud»; 1989. aasta Uues Testamendis: «olge...mõõdukad».

³ 1739. aasta Piiblis: «walwsad».

⁴ 1739. aasta Piiblis: «ühte puhko»; 1968. aasta piiblitõlkes: «südamlik»; 1989. aasta Uues Testamendis: «raugematu».

⁵ Sarnase tähendusvarjundiga on heebrea אָהַבָה – «armastama», «[kellegi järele] õhkama».

laskma», «eksima», «patustama» – ja tähendab «möödalaskmine», «eksimus», «patt», «ülekohus».

Olge...külalislahked – φιλόξενοι – sõna φιλόξενος – «külalislahke» – koosneb sõnadest φίλος – «sõber» – ja ξένος – «võõras» –, tähendades nõnda sõnasõnalt «võõra sõber [olema]». ⁶

Ilma nurisemata – ἄνευ γογγυσμοῦ – sõna γογγυσμός tähistab pahaselt omaette pomisemist, peaaegu kuuldamatult vastu vaidlemist, rahulolematut mühatamist või urisemist. ⁷ Septuagintas kasutatakse seda sõna pea eranditult Iisrali rahva nurisemise kohta kõrberännakul (nt 2Ms 16:7–9).

Teenigu – διακονοῦντες – sõna διακονέω tähendab «teenima», «teenindama», «ümmardama», «aitama», «hoolitsema». ⁸

Andega – sõna χάρισμα tuleneb sõnast χάρις – «arm» – ja tähistab eeskätt teenimatult osaks saanud heategu, jumalikku andi, ka erilist, Jumala poolt kingitud annet või võimet. ⁹

Arm – χάριτος – sõna χάρις tähendab «arm», «armuand», «armukingitus», «heldus», «heameel», «kiindumus», ka «tänu».

Majapidajad – οἰκονόμοι – sõna οἰκονόμος – sõnasõnalt: «majaseadus» – tähistab enamasti isikut (kes võis olla kas vaba või ori), kelle kätte oli usaldatud kogu majapidamise korraldamine, sh kinnisvara eest hoolitsemine, rahaasjad, n-ö personalitöö ja tihtipeale ka laste kasvatamise ja koolitamise korraldamine.

Nagu Jumala sõnul – ὡς λόγια θεοῦ – «nagu Jumala sõnu/ütlemisi». Sõna λόγιον tähistab väljaöeldud sõnu, teadaandeid, sealhulgas prohvetliku sisuga sõnumeid ja ettekuulutusi. ¹⁰

Mille Jumal annab – ἥς χορηγῆι ὁ θεός – võiks tõlkida ka: «millega Jumal [teda] varustab».

⁶ 1739. aasta Piiblis originaalilähedaselt: «olge...woöraste wastowõtjad».

⁷ Kõlaliselt väga õnnestunud on selle sõna ladinakeelne vaste *murmur*.

⁸ Siit on pärit ka sõna διάκονος – «diakon», «abiline», «hoolekandja».

⁹ Eesti keele seletav sõnaraamat annab võõrsõnale «karisma» kaks seletust: 1. inimesest kiirgav erakordne mõju-, tõmbe-, sisendusjõud, veetus, sarm; 2. armuand, mida jagab Püha Vaim.

¹⁰ 1989. aasta Uues Testamendis originaalilähedaselt: «nagu Jumala ütlushi».

Saaks...austust – δοξάζεται – «võiks olla austatud». sõna δοξάζω tähendab «ülistama», «austama», «austust osutama», «au sees pidama», «[kellestki midagi] arvama», «[kellestki midagi] pidama». Etümololoogiliselt on sõna δοξάζω seotud verbiga δεικνύω – «näitama», «nähtavaks tegema», «selgeks tegema», ka «tunnistust andma», «tõestama».

Jeesuse – Ἰησοῦ – nimi Ἰησοῦς tuleneb heebrea nimest יהושע ja tähendab «JHWH on pääste», «JHWH päästab».

Kristuse – Χριστοῦ – sõna Χριστός tuleneb verbist χρίω – «võidma», «salvima» – ja tähendab sedasama, mida heebrea משיח – «Messias», «Võitu».

Kirkus – ἡ δόξα – sõna δόξα tuleneb verbist δοκέω – «arvama», «mõtleva», «[kellestki midagi] pidama» – ja tähendab eeskätt «arvamus», «hinnang», tähistades sellest tulenevalt ka kellegi väarikust¹¹, auväarsust, hiilgust, sära, majesteetlikkust, aulisust.¹²

Võimus – τὸ κράτος – sõna κράτος tähendab «vägi», «võim», «valitsus».¹³

Igavesest ajast igavesti – εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων – sõna αἰών tähistab eeskätt lõputust, igavikku¹⁴, aga seda võidakse kasutada ka teatud ajastu¹⁵, eeskätt pikema, inimlikult isegi tajumatult pika ajavahemiku kohta.¹⁶

Aamen – sõna ἀμήν tuleneb heebrea sõnast אמן – «aamen», «tõesti», «sündigu nõnda».

Sisuline analüüs

Peetruse esimese kirja neljas peatükk algab Kristuse eeskujulise toonitamise, kuna selle järgimine, iseäranis kannatustes, tagab Jumalale meelepärase elu: «Et nüüd Kristus on ihulikult kannatanud, relvastuge teiegi sellesama meelsusega, sest kes on kannatanud ihulikult, see on lakanud patustamast, nii et ta maises elus allesjäänud aega ei ela enam inimlike himude, vaid Jumala tahtmise järgi.» (1Pt 4:1j). Apostel meenutab oma lugejate endist elu kõlvatuses, paganate viisil, ja tõdeb, et kristlaseks olemisega kaasas käivate kannatuste üheks põhjuseks ongi vanast elust ja seltskonnast loobumine: «Just seepärast

¹¹ Sarnaselt heebrea sõnale תבֿבֿ – «au», «auhiilgus» – ehk ka kaalukust.

¹² 1968. aasta piiblitõlkes: «au».

¹³ 1968. aasta piiblitõlkes: «vägi». Sõnast κράτος tulenevad «kraatia»-lõpulised võõrsõnad nagu nt «demokraatia» (δημοκρατία).

¹⁴ 1739. aasta Piiblis: «iggaweste iggawesseks aiaks».

¹⁵ 1968. aasta piiblitõlkes: «ajastute ajastuteni».

¹⁶ Vrd «eoon» – geoloogilise ajaarvamise suurim ühik (arhaikum, proterosoikum, faneroosoikum).

nad võõrastavad, et te nendega ei jookse kaasa sellesama ulaelu voolus ja teotavad teid, nemad, kes peavad aru andma sellele, kes on juba valmis tulema kohut mõistma elavate ja surnute üle.» (1Pt 4:4j)

Olulisim põhjus, miks kõigele sellele on vaja mõelda ja sellest õiged järeldused teha, seisneb tõsiasjas, et «kõigi asjade lõpp on lähedal» (1Pt 4:7). Lõpu all ei tule siin mõista mitte üksnes praeguse maailma lõppemist, otsasaamist, vaid ka Looja poolt Tema loodule ja Lunastaja poolt Tema lunastatule seatud eesmärgile jõudmist. Kõik mis sünnib, leiab aset vastavalt Jumala heale ja armulisele tahtmisele ning Tema antud sihile, kusjuures oma kindel koht on siin ka kristlasi tabavatel katsumustel, teotustel ja kannatustel: «Armsad, ärge võõrastage enestes tulekuumust, millega teid pannakse proovile, nii nagu sünniks teile midagi võõrast, vaid rõõmustage, et nii nagu te olete Kristuse kannatuste osalised, võite rõõmuga hõisata ka Tema kirkuse ilmumisel. Õndsad olete teie, kui teid teotatakse Kristuse nime pärast, sest siis hingab teie peal kirkuse Vaim, Jumala Vaim.» (1Pt 4:12–14)

Niisiis pole «kõigi asjade lõpp» mitte niivõrd midagi, mille eest hoiatatakse, kuivõrd miski, millega Kristuse omasid kinnitatakse ja õigel viisil vastu pidama julgustatakse, eeskätt seeläbi, et kogu inimese olemus oleks suunatud Jumalale: «Olge siis arukad ja kained palveteks.» (1Pt 4:7) Palve ei ole mitte üksnes ega isegi mitte eeskätt endale Jumala käest millegi küsimine, vaid oma hinge ülendamine Jumala poole, täielik suunatus Temale – nagu see kõige täiuslikumal viisil tuleb esile Kristuse enda eeskujus, kes võib täie kindlusega öelda, et Tema ja Isa on üks (Jh 10:30) ning et Ta ei ole tulnud tegema mitte enda, vaid oma Isa tahtmist, kes on Ta läkitanud (Jh 6:38).

Olulised märksõnad on siin arukus, mõistlikkus, kainus, ka mõõdukus ja enesevalitsus, samuti püsivus, pühendumine, teadlikkus ja eesmärgipärasus. Jumal mõistab kõigi inimeste, nii elavate kui surnute üle kohut, aga mitte eesmärgiga neid hukka mõista ja hukka saata, vaid selleks, et nad «elaksid vaimus nagu Jumal» (1Pt 4:6). Võib öelda, et apostli sõnum on siin lausa pragmaatiline – nagu ka siis, kui ta räägib kannatustest, mis on kooskõlas Jumala tahtega ning peavad aitama inimestel ennast kõiges ja täielikult Tema hoolde usaldada (vrd 1Pt 4:19).

Eraldi toob Peetrus esile vastastikuse armastuse ja külalislahkuse (1Pt 4:8j), samuti erinevad Jumala käest saadud armuannid, millega kristlased peavad üksteist teenima kui «Jumala mitmesuguse armu head majapidajad» (1Pt 4:10). Kahtlemata on suurim ja tähtsaim kõigi Jumala andide seas armastus, kuna see «katab kinni pattude hulga» (1Pt 4:8). Küllap apostel ei pea siin silmas mitte ainult inimlikku andeksandmist, vaid eeskätt Jumala halastavat, lunastavat, lepitavat ja andeksandvat armastust, mille läbi Jumal on meid «uuesti sünnitanud elavaks lootuseks Jeese Kristuse ülestõusmise läbi surnuist, kadumatu ja rüvetamatu ja närtsimatu pärandi saamiseks, mis on taevas talletatud» (1Pt 1:3j).

Siiski ei tohi alahinnata ka inimlikku ja inimestevahelist – eriti vastastikust – armastust, mis seob kristlaskonna üheks ning tagab ka selle, et üksteisesse suhtutakse lahkelt ja vastuvõtlikult ilma igasuguse nurisemiseta (vrd 1Pt 4:9). Külalislahkust tähistav sõna φιλόξενος (sõnasõnalt «võõrasõprus») viitab sõbralikkusele mitte ainult omade, vaid ka võõraste suhtes, kusjuures alatooniks on võõrale (või ka omale) osaks saava hoolitsuse ja lahkuse teenimatus ja tagastamatus sarnaselt Jeesuse sõnadele: «Kui sa teed lõuna- või õhtusöömaaja, siis ära kutsu oma sõpru ega oma vendi ega oma sugulasi ega rikkaid naabreid, et nemadki sind vastu kutsuks enda poole ja sellest tuleks sulle tasu, vaid kui sa teed võõruspeo, siis kutsu vaeseid, küürakaid, jalutuid, pimedaid, siis oled sa õnnis, sest neil ei ole millegagi sulle tasuda, vaid see tasutakse sulle õigete ülestõusmisel.» (Lk 14:12–14)

Kuna külalislahke tuleb olla «ilma nurisemata», näeb apostel ilmselt väga selgelt ka võimalust, et võõraste eest hoolitsemisele vastatakse tänamatuse, teise omakasupüüdliku ärakasutamise või koguni kurjaga. Vahet ei ole: hea, mida me Kristuse eeskujul teeme, isegi kui peame nagu Tema seetõttu kannatama, ei tohi sõltuda sellest, mismoodi sellele reageeritakse: «Kes kannatab kristlasena, ärgu häbenegu, vaid andku Jumalale au selle nimega!» (1Pt 4:16)

Lisaks armastusele ja külalislahkusele – või nendest ajendatuna – peavad kristlased teisi Jumala käest saadud annetega teenima. Peetrus näeb kristlasi siin Jumala armu majapidajatena, s.t nendena, kelle kätte Jumal on kogu oma armuvara usaldanud ning kelle esmaseks kohustuseks on selle eest ja selle abil Jumala kodakondsete eest kõigiti hoolt kanda (vt keelelist märkust sõna οἰκονόμος – «majapidaja» – kohta).

Apostel nimetab kahte olulisemat armuannet: Jumala nimel kõnelemist ja Jumalalt saadud jõuga teenimist ehk hoolekannet. Võime siin näha kristliku koguduse keskseid ülesandeid ja ameteid – kuigi üsna tõenäoliselt ei pea apostel silmas ainult neid, vaid inimeste-, eriti kristlaste vahelisi suhteid üleüldse. Koguduslikeks ülesanneteks ja ametiteks on eeskätt Jumala sõna kuulutamine ehk jutlustamine ja hoolekandetöö – niisiis *ministerium verbi et sacramenti* ja diakoonia. Mõlema puhul tuleb rangelt mees pidada, et neis ameteis toimides tegutsetakse mitte iseenda, vaid Jumala nimel, kuulutades Jumala enda sõna ja teenides Jumala käest saadud jõuga.¹⁷

Jumala sõna kuulutamise ja kaasinimeste teenimise vahetuks, käegakatsutavaks eesmärgiks on inimestele Jumala armastuse ja halastuse, andeksandmise ja lunastuse vahendamine. See ongi kiriku keskne ülesanne ja vastutus – vahendada Kristuselt saadud meelevaldaga pattude andeksandmist: «Kellele te iganes patud andeks annate, neile on need andeks antud, kellele te patud kinnitate, neile on need kinnitatud.» (Jh

¹⁷ Muuhulgas peaks see teadmine aitama vältida hirmu selle ees, et juhtutakse kuulutama midagi, mis ei pruugi olla meelepärane inimestele või parajasti ühiskonnas valitsevale mõttelaadile, ning hoidma sageli sõna otseses mõttes tänamatus töös ja teenimises läbi põlemast.

20:23) Kaugemaks – ent apostel Peetruse sõnul tegelikult esmaseks – eesmärgiks on aga see, et «Jumal saaks kõigiti austust Jeesuse Kristuse kaudu, kelle päralt on kirkus ja võimus igavesest ajast igavesti» (1Pt 4:11).

Kogu inimese elu peab – Kristuse enda eeskujul – olema suunatud Jumalale: kõik Jumala suurimaks auks¹⁸, ainult Tema kuulub kõik au ja kirkus igavesti¹⁹. Peetruse mõte on siin üsna täpselt see, mida Ignatius Loyolast ütleb oma «Vaimulike harjutuste» alguses: «Inimene on loodud selleks, et kiita, kummardada ja teenida Issandat, meie Jumalat, ja päästa selle läbi oma hing, ja kõik muu siin maa peal on loodud inimese jaoks, et aidata tal jõuda eesmärgile, mille jaoks ta on loodud.»²⁰

Pühendumine ja head teod, milleks apostel oma lugejaid kutsus, ei ole mitte teene Jumala ees, vaid Jumala loodute, iseäranis uuestisündinute, loomulik eluviis, mille kaudu tulevad eeskätt esile Jumala suurus, headus ja hoolitsus. See on ühtaegu nii tunnistus Jumala suuruselt ja headuselt kui ka usu väljendus Temasse, sest katsumustest, kannatustest, teotusest ja tagakiusust hoolimata ustavaks jäämine ja Jumala tahtega kooskõlas elamine näitab, et inimene on valmis ja võimeline usaldama oma hinge «head tehes Tema, ustava Looja hoolde» (1Pt 4:19), teades, et kõigi asjade lõpp ja tema enda igavene lõppeesmärk on lähedal.

Jutluseks

EELK Kirikukäsiraamatu järgi on Nelipühale järgneva kümnenda pühapäeva teemaks «Ustavus Jumala andide kasutamisel». Teemat selgitatakse järgmiselt: «Pühapäeva piiblilugemised kutsuvad meid Jumalalt saadud ande ustavalt, arukalt ja vastutustundlikult kasutama. Tema tegutsemist iseloomustab kõigis elu olukordades ustavus isegi pisimas.»

Kirikukäsiraamatu lugemiskava järgi on esimese lugemisaasta Vana Testamendi lugemiseks kas Õpetussõnade raamatu lõik (Õp 3:3–8), milles manitsetakse jääma alati heldusesse ja tõesse, lootma kõiges Issanda peale ning mitte toetuma omaenese mõistusele, vaid õppima tundma Jumalat ja Tema tahet, taganema kurjast ning elama Issanda kartuses, või Saalomoni ja Jumala kahekõne (2Aj 1:7–12), milles Saalomon palub Jumalalt rikkuse, au ja pika ea asemel tarkust ja mõistust ning saab nii need kui ka selle, mida ta ei palunud.

Esimese lugemisaasta Evangeeliumiks (Lk 16:1–9) on Jeesuse tähendamissõna ülekohtusest mõisavalitsejast, kes kuritarvitas oma isanda usaldust ja talle antud

¹⁸ *Ad majorem Dei gloriam!*

¹⁹ *Soli Deo gloria!*

²⁰ Ignatius Loyolast, Vaimulikud harjutused. Johannes Esto Ühing, s.l., s.a. Lk 25.

meelevalda ning pillas isanda vara, kindlustades sellega omaenda hea käekäigu ka pärast ametist vallandamist. Jeesus toob selle ülekohtuse mehe oma jüngritele eeskujuks kui kellegi, kes mõistis oma olukorra tõsidust ja võttis ette midagi otsustavat oma tuleviku kindlustamiseks. Kristlaste jaoks tähendab see eeskätt oskust teha vahet sellel, mis on vale ja mis on õige, samuti kaduval ja kadumatul, olles valmis loobuma esimesena nimetatuid teisena nimetatute kasuks, et elada kooskõlas Jumala tahtega.²¹

Esimese lugemisaasta Epistel ei keskendu mitte niivõrd üksteise teenimisele Jumalalt saadud andidega, kuigi ka see on olulisel kohal, kuivõrd ustavusele oma kutsumusele järgida kõiges Kristust ning olla kogu oma olemusega suunatud Jumalale. Ka Jumala armuandide tarvitamine, olgu selleks armastus ja külalislahkus või Jumala sõna kuulutamine ja hoolekandetöö, on esimese asjana mõeldud tooma au Jumalale, kusjuures nende andide tarvitamise – või õigemini väljendudes: nendes elamise – kaudu saab inimene osaliseks Jumala enda elus ja olemises, «elades vaimus nagu Jumal» (vrd 1Pt 4:6).

Kristlasi varitsevad siin maailmas paratamatult mitmesugused katsumused, kannatused, teotused ja tagakius. Neis ustavaks jäämise ja Jumala tahtele vastava elu kaudu tunnistab kristlane oma usku Temasse ning vahendab seda usku ja sellel rajanevat päästeloostust neile, kes on tema ümber, ilmutades seeläbi kõigist kõige suuremat armastust ja külalislahkust, kõneldes mitte oma, vaid Jumala sõnu ning teenides oma ligimesi Jumala enda uuendava ja päästva väega.

Jutluse võib ehitada üles näiteks järgmiste punktidenä:

1. Peetruse esimene kiri on kirjutatud üha tõsisemaks ja igapäevasemaks muutuva tagakiusu olukorras. Kristlased on sunnitud oma usu pärast kannatama ja apostel julgustab neid – ent mitte pelgalt sõnumiga, et kui nad katsumustes ustavalt vastu peavad, siis saavad nad osa nende jaoks taevas tallele pandud igavesest pärandist, vaid kinnitusega, et nende kannatused on osa Kristuse kannatustest ning kui nad on tõepoolest Kristuse kannatuste osalised, siis võivad nad kord «rõõmuga hõisata ka Tema kirkuse ilmumisel» (1Pt 4:13).
2. See tähendab, et kristlaseks olemise juurde kuulub lahutamatu Kristuse eeskju järgimine kõiges. Kannatused on selle üks väljendus. Veelgi olulisem on aga olla Kristuse kombel kogu oma olemusega jäägitult suunatud Jumalale, olla arukad ja kained, püsivad ja ustavad, teades, et kõigi asjade lõpp – mitte ainult lõppemine, vaid lõppeesmärk – on lähedal. Selleks lõppeesmärgiks ongi osasaamine Kristuse kirkusest, igavene elu koos Temaga. «Kõigi asjade lõpp» ei pea meid mitte

²¹ Traditsioonilise Rooma leksionaari järgi loetakse seda Evangeeliumi kaheksandal pühapäeval pärast Nelipüha, mille kollektalpe on järgmine: «Issand, me palume Sind, anna meile oma helduses alati selget meelt ära tunda, mis on õige, ning sellele vastavalt toimida, et võiksime elada kooskõlas Sinu tahtega, mida me ei suuda täita ilma Sinuta. Meie Issanda Jeesuse Kristuse, Sinu Poja läbi...»

hirmutama, vaid julgustama ja kinnitama – ning panema küsima, kuidas elada nii, et meie elu oleks Jumalale meelepärane, oleks tunnistuseks Tema ja Ta armastusest ning tooks Talle au ja kiitust.

3. Apostel Peetruse sõnul on siin kaks olulist asja, mida ta kordab kahel erineval viisil. Esmalt kõneleb ta armastusest, mis katab kinni pattude hulga, ja nurisematust külalislahkusest, ning seejärel, justkui konkretiseerides, Jumala sõnade kõnelemisest ja hoolekandeteenistusest (diakooniast). Ei ole suuremat armastust kui Jumala halastav, lunastav, andestav, lepitav, päästev, uuendav ja igavest elu kinkiv armastus. Suurim ja parim, mida meie saame teha, on sellest armastusest tunnistust anda – nii sõna kui kogu oma eluga. Nii selleks, et vahendada kaasinimestele Jumala andeksandvat armastust ja päästvat väge, kui veelgi enam selleks, et tuua ülistust ja au Jumalale endale, et Tema «saaks kõigiti austust Jeesuse Kristuse kaudu, kelle päralt on kirkus ja võimus igavesest ajast igavesti» (1Pt 4:11). Selles – ja ainult selles – on ka meie endi õndsuselootus: olla alati ja kõiges suunatud Jumalale, oma Loojale, usaldada ennast täielikult Tema kätte ning teada, et Jumala poolt meile seatud igavene lõppeesmärk on lähedal.